

ERMENİLERİN TALEBİ DUVARA TOSLADI

Ata ATUN

Prof. Dr.

Blog No: 24
10.06.2013

Tamamen uydurma hikayelere ve kulaktan dolma bilgilere dayalı Ermeni iddiaları, olayların geçtiği iddia edilen 1915 yılının 100üncü senesine yönelik çalışmalarında hiç beklemedikleri bir darbe aldı. Üstelik de Ermenilerin ABD'de yoğun olarak yaşadıkları California Eyaletinde. Ermenilerin beklentileri çok büyüktü ve sonuçtan da yüzde yüz emindiler. Çalışmışlar çabalamışlar, her türlü parayı döküp, destekçileri siyasilerin girişimleri ile California Eyalet Meclisinden bir yasa çıkarttırarak, Ermenilerin California'da "Soykırım" iddiası ile sigorta şirketleri aleyhine dava açıp tazminat talep etmek haklarını yasallaştırmışlardı. İlk adım olarak California Eyalet Meclisinin sözde Ermeni Soykırımı'nı tanıması için girişim başlatmışlar ve 2000 yılında da Eyalet Meclisinden bu kararı çıkarttırmayı başarmışlardı. Arkasından da sigorta bedellerini almak için ilgili sigorta şirketlerine karşı tazminat talebi davası açmak haklarını yasallaştırdılar. Califorina Eyalet Meclisinin arka arkaya aldığı bu kararlardan yola çıkan Ermeniler, önce Fransız AXA sigorta şirketi ile New York kökenli Life Insurance sigorta şirketine karşı tazminat davası açmışlar ve her iki şirketle de kapalı kapılar ardında mahkemenin sonucunu beklemeden bir ödeme mutabakatına varmışlardı. Almanya kökenli Münich-Re sigorta şirketine ise Ermeni rahip Vazken Movsesian dava açmış ve Münich-Re şirketinin büyük direnci ile karşılaşmıştı. Münich-Re sigorta şirketi hem ödemeyi reddetmiş, hem de Eyalet Meclisinin bu konuda yetkisiz olduğunu iddia ederek konuyu California Federal Temyiz Mahkemesine götürmüş ve yasayı düşürtmüştü. Bu kararı kabullenemeyen Ermeniler bu sefer 2003 yılında davacılar Harry Arzoumanian, Garo Ayaltin, Miran Khagerian ve Ara Khajerian, Münich-Re adlı sigorta şirketi aleyhine 1915 yılında gerçekleşen sözde soykırım nedeni ile ödenmeyen sigorta bedellerinin ödenmesi talebi ile Yüksek Mahkemede itiraz davası açtılar. Bu mahkeme aynı soydan gelen kişilerin sigorta şirketlerine karşı tazminat davası açmasının Federal Hükümetin ABD'nin Dış İlişkilerini yönetmesine haksız bir müdahale

olarak değerlendirdi ve reddetti. Aynı mahkeme aradan daha iki yıl bile geçmeden bu sefer kararını değiştirdi ve Ermenilerin istinaf iddialarını kabul etti. Bu sefer de Alman Münich-Re sigorta şirketi itiraz dosyalayınca Alman şirketini haklı buldu ve Ermeniler konuyu Yüksek Mahkemeye taşıdılar. İşe bakın ki, savcı olan Ermeni Vartkes Yeghiayan bu itiraz davasını bizzat kendisi dosyalamış ve dava hiyerarşik olarak bir dizi istinaf mahkemelerinden geçerek Amerika Birleşik Devletlerinin en yüksek mahkemesi olan ve kararı artık temyiz edilemeyen ABD Yüksek Mahkemesinin (US Supreme Court) önüne gelmişti. İşin ilginç yanı, Ermeniler sözde soykırım iddiaları ile ilgili davalarını o şekilde açıyorlar ki, Türkiye hiç bir şekilde taraf olamıyor. Ermenilerin endişesi ve korkusu Türkiye Cumhuriyeti taraf olursa, mahkemenin önüne gerçek belgeleri koyacak ve "Uydurulmuş Ermeni Soykırım" iddialarını kökünden çürütecek. Bu davada da böyle oldu ve Türkiye davaya taraf olamadı. Olmaya olamadı ama endirekt olarak taraf olmayı başardı. Türkiye'nin Washington Elçiliği, Büyükelçi (BE) Nabi Şensoy ve BE Namık Tan'ın çalışmaları ve girişimleri ile süreç içinde yer alan istinaf mahkemelerine çok sağlam ve güçlü, belgelere dayalı "Dostça Bilgiler" (Amicus Briefs) hazırladı. Türkiye'nin avukatları Günay Evinç ve David Saltzman da bu bilgileri mahkeme formatında hazırlayıp mahkemeye sundular. Türkiye'nin Yüksek Mahkemelere sunduğu temel prensip "ABD'nin Dış politikaları konusunda California Valisinin mi, yoksa ABD Dışişleri Bakanının mı söz sahibi olduğu" idi ve ABD Yüksek Mahkemesi'nin de konu hakkındaki nihai ve değişemez kararı da, "ABD Dış İşleri Bakanı" şeklinde oldu ve bu kararla Ermenilerin uyduruk iddialara dayalı davası da çöpe atıldı. Bakalian ve Davoian davalarından sonra Ermenilerin kaybettiği ve ABD hukuk sisteminde örnek oluşturan Üçüncü dava oldu bu Movsesian davası. Gerçekte Ermeniler bu davaya çok bel bağlamışlardı ve kazanacaklarından da yüzde yüz emindiler...

About the author:

-

To cite this article: Ata ATUN. 2026. "ERMENİLERİN TALEBİ DUVARA TOSLADI." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2013 / 24. June 10. Accessed November 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/Blog/ERMENILERIN-TALEBI-DUVARA-TOSLADI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır